

Integratsiooni ja
Migratsiooni Sihtasutus
Meie Inimesed

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2012

aruandeaasta lõpp: 31.12.2012

sihtasutuse nimi: Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed

registrikood: 90000788

tänava/talu nimi, Lõõtsa 2a

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11415

telefon: +372 6599021

faks: +372 6599022

e-posti aadress: info@meis.ee

veebilehe aadress: www.meis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	18
Tegevjuhtkonna deklaratsioon	18
Bilanss	19
Tulemiaruanne	20
Rahavoogude aruanne	21
Netovara muutuste aruanne	22
Raamatupidamise aastaaruande lisad	23
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	23
Lisa 2 Raha	25
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	26
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 5 Materiaalne põhivara	27
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	28
Lisa 7 Kasutusrent	28
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused	29
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	30
Lisa 11 Tööjõukulud	30
Lisa 12 Seotud osapooled	30
Lisa 13 Sündmused pärast bilansipäeva	31
Lisa 14 Sihtotstarbelise tasud, annetused, toetused	32
Lisa 15 Bilansivälised kohustused ja nõuded	33
Lisa 16 Tingimuslikud kohustused	34

Juhatusetegevusaruanne 2012

Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed (MISA) on vabariigi valitsuse poolt asutatud eraõiguslik juriidiline isik, mis algatab ja toetab Eesti ühiskonna integratsioonile suunatud tegevusi eestlaste ja mitte-eestlaste seas ning elanike sisse- ja väljarändega seotud tegevusi. Selleks koondame teavet ja kogemusi lõimumis- ja rändetegevustest ning rakendame seda lõimumis- ja rändeprotsesside toetamisel. Sihtasutus lähtub oma põhikirjaliste eesmärkide täitmisel valdkondlikust arengukavast "Eesti lõimumiskava 2008–2013" ja rändevaldkonnas sätestatud eesmärkidest.

Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed loodi 31. märtsil 1998 nime all Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutus. 2008 aasta kevadest kuni 2009 aasta lõpuni kandis asutus nime Integratsiooni Sihtasutus.

1. jaanuaril 2010 ühines Integratsiooni Sihtasutusega 10.06.1992 asutatud Sihtasutus Eesti Migratsioonifond. Ühendatud asutus kannab nime Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed.

Sihtasutuse asutajaõigusi teostab Kultuuriministeerium. Vastavalt põhikirjale korraldab juhtimist, kavandab tegevusi ja teostab järelevalvet tegevuste üle kuni 13-liikmeline sihtasutuse nõukogu. Nõukogu koosseis oli kuni 1. veebruarini 2013 8-liikmeline ja nõukogu esimees oli Laine Randjärv. Nõukogu juurde on moodustatud 3-liikmeline auditi komitee. Sihtasutust juhib Tatjana Muravjova. Siseauditi teenust osutab OÜ Interna.

Sihtasutus on koostööpartner valdkondliku arengukava 2008–2013 täitmise ja rändevaldkonna eest vastutavatele ministeeriumitele. Oma tegevuseks kasutab sihtasutus ministeeriumite eelarvete kaudu riigieelarvelisi ja välisvahendeid, sh Euroopa Liidu programmide vahendeid. Valdkondliku arengukava 2008–2013 rakendusplaanis on sihtasutuse roll määratud konkreetsete tegevuste teostajana koos tegevuste maksumuste prognoosi, rahastaja ja tulemusnäitajatega.

Tegevuste planeerimine toimub koostöös Kultuuriministeeriumiga, Haridus- ja Teadusministeeriumiga ning teiste lõimumisvaldkonnaga kokkupuutuvate ministeeriumitega.

Tegevuste elluviimisel lähtus Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed 2012. aastal valdkondlikust arengukavast „Eesti lõimumiskava 2008-2013“ (kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt 10.04.2008. a), mis hõlmab endas kavandatud tegevusi haridusliku ja kultuurilise, sotsiaalse- ja majandusliku ning õigusliku- ja poliitilise lõimumise valdkondades ning sihtasutuse nõukogu poolt kinnitatud tegevuskavast ja eelarvest, mis põhineb valdkondliku arengukava rakendusplaanis sätestatud ja rahastajatega kooskõlastatud tegevustel.

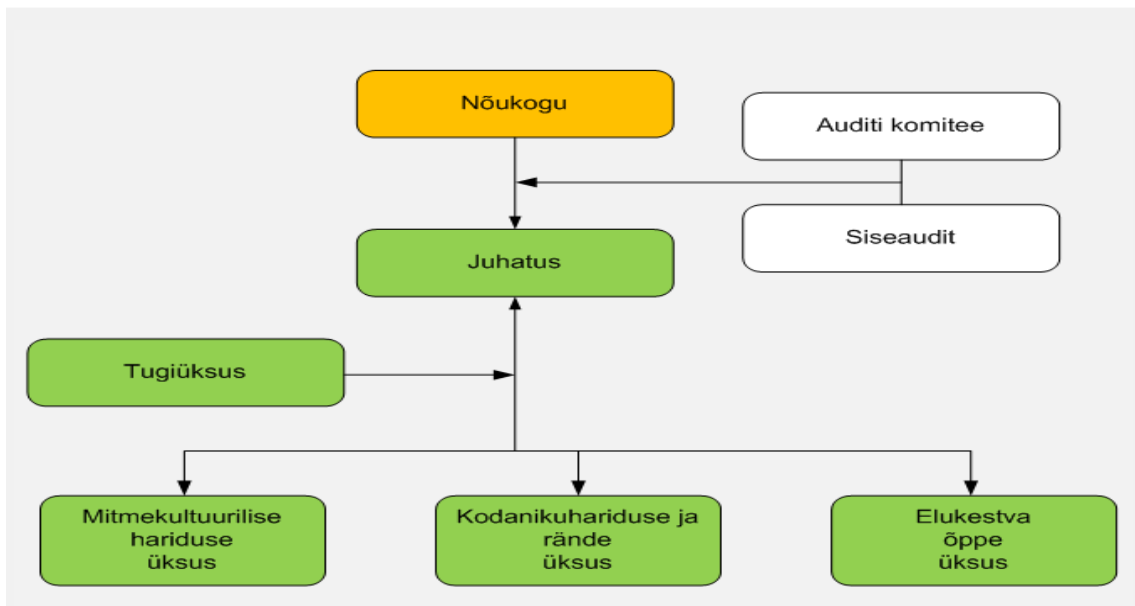
2012. aastal viidi tegevusi ellu lisaks riigieelarvelistele eraldistele ka kahe rahastamisprogrammi raames:

- Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondi programm aastateks 2007-2013. 24. novembril 2008. aastal kiitis Euroopa Komisjon heaks Eesti poolt esitatud Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondi mitmeaastase programmi perioodiks 2007–2013.

- „Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” rakenduskava „Inimressurssi arendamine” meetme „Keeleõppe arendamine” programmi “Keeleõppe arendamine 2011-2013“. Haridus- ja teadusminister kiitis oma käskkirjaga 10. jaanuaril 2011 a. nr. 17 heaks programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013” ja andis volitused programmi elluviimiseks sihtasutusele.

Sihtasutuse struktuur

Sihtasutuses on neli struktuuriüksust: kolm valdkondlikku üksust tegelesid konkreetsete programmide ja projektide koordineerimise, hanke- ja projektikonkursside ettevalmistamise, läbiviimise, osade tegevuste vahetu teostamise ning rahastamise järgse seire ja aruandlusega. Tugiüksus korraldab üldjuhtimist, tegeledes seejuures raamatupidamisega, infotehnoloogia haldamisega, dokumendihaldusega, personalitööga, kommunikatsioonijuhtimisega ja muude administratiivküsimustega.

Tabel 1. Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed struktuur 2012. aastal

Alljärgnevalt on esitatud ülevaade sihtasutuse 2012. aasta tegevuste tulemustest erinevate üksuste ja projektide lõikes.

Elukestva õppe üksuse tegevused

Elukestva õppe üksus on viinud 2012. aastal ellu tegevusi Euroopa Sotsiaalfondist ja Eesti riigi struktuurivahenditest rahastatud meetme „Keeleõppe arendamine“ programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013” ja meetme „Õppijakeskse ja uuendusmeelse kutsehariduse arendamine ning elukestva õppe võimaluste laiendamine” kahe projekti raames.

Elukestva õppe üksuse tegevused jagunesid 2012. aastal viie valdkonna vahel: tegevused põhihariduse, kutsehariduse, kõrghariduse, täiskasvanute eesti keele õppe ja täiskasvanute karjääriõppe alal.

Põhihariduse valdkonnas

Lõppenud on kohustusliku põhihariduse omandanute võõrkeeleskuse uuring. Euroopa Komisjon avalikustas Euroopa keeleskusuuringu tulemused 21. juunil 2012, samaaegselt toimus ka pressikonverents Haridus- ja Teadusministeeriumi Tallinna esinduses. Sellele eelnes uuringu tulemuste rahvusvahelise lõpparuande läbitöötamine ja tõlkimine inglise keelest eesti keelde. Valminud on Eesti tulemuste analüüs ja koostatud uuringu tulemuste analüüsi kogumik, mis on kättesaadav veebikeskkonnas. Uuringu valimikoolid said tagasisidet.

Tegevuse raames toimus 16.04.2012 Tallinnas koolitusseminar keelespetsialistidele teemal „Keeleskuse mõõtmine“, uuringu riiklik koordinaator osales 31.05-03.06.2012 Innsbruckis keeleskuse testijate ja hindajate Euroopa ühingu konverentsil „Valiidsus keeleskuse testimises ja hindamises“ ja statistik võttis 16.-17.04.2012 Lissabonis osa seminarist „Statistika kasutamine keeletestide arenduses“.

Kutsehariduse valdkonnas

Korraldatud on eesti keelest erineva emakeelega kutseõppurite ja täiskasvanute gümnaasiumide õppurite täiendavat eesti keele õpet. Keeleõpe korraldati kutseõppeasutuste ja täiskasvanute gümnaasiumide ettepanekute alusel eesti keelest erineva emakeelega õppuritele, kes õpivad eesti õppekeelega kutseõpperühmas või vene õppekeelega rühmas osalise eestikeelse õppega.

Kutseõppeasutuste ja täiskasvanute gümnaasiumide õppurite täiendava keeleõppe raames viidi lõpuni 2011. aastal korraldatud I ettepanekutevooru ettepanekud. Kokku 7 ettepaneku raames lõpetas kursused edukalt 83 õppurit, nende hulgas 39 Ida-Virumaal. Valmis ning avaldati sihtasutuse veebis Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli hooldustöötaja eriala õppematerjalide komplekt.

2012. a kevadel viidi läbi II ettepanekute voor eesti keele täiendava õppe korraldamiseks. Laekus 9 ettepanekut kutseõppeasutustelt ja 1 ettepanek täiskasvanute gümnaasiumilt. Hindamiskomisjoni heakskiidu sai 8 ettepanekut, neist 4 on esitatud Ida-Virumaa õppeasutuste poolt.

2012. a septembris alustasid keeleõpet Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli õppurid Tallinnas ja Kohtla-Järvel (2 ettepaneku raames). 2012. a oktoobris ja novembris algasid eesti keele täiendavad kursused Juuksurite Erakoolis Maridel, Kohtla-Järve Täiskasvanute Gümnaasiumis, Tartu Kutsehariduskeskus ja Narva Kutseõppekeskuses. Keeleõpe jätkub 2013. aastal.

Kutseõppeasutuste pedagoogide täienduskoolitusele suunatud tegevuse raames alates veebruarist kuni novembrini 2012 toimusid kutseõppeasutuste pedagoogide täienduskoolitused lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikast ning õppematerjalide koostamisest. Koolituse korraldaja oli SA Omanäolise Kooli Arenduskeskus. Eesmärgiks oli koolitada kutseõppeasutuste 80 keele- ja kutseõpetajat. Esitatud nimekirjade põhjal osales Ida-Virumaa kutseõppeasutustest koolitusel 19 õpetajat (Narva Kutseõppekeskusest, Ida-Virumaa

Kutsehariduskeskusest ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli Kohtla-Järve struktuuriüksusest). Koolituse läbis täismahus 79 õpetajat.

Märtsis 2012 avanes konkursid kutseõppeasutuste pedagoogide stažeerimise korraldaja leidmiseks, kuid ühtki pakkumust ei laekunud. Stažeerimist korraldab tegevuse koordinaator. Stažeerimine toimus alates septembrist kuni 2012. aasta lõpuni ning jätkub 2013. aastal. Stažeerimiseks soovi avaldanud 30 kutseõppeasutuste õpetajat, neist 9 Ida-Virumaal asuvatest kutseõppeasutustest. Ida-Virumaa kutseõppeasutustes soovib stažeerida 3 eesti emakeelega õpetajat teistest Eesti piirkondadest. Sõlmitud on lepingud stažeerijatega ning saatvate ja vastuvõtivate tugiisikutega. Kokku stažeeris 2012. aastal 2 õpetajat. Läbi on viidud üks stažeerimiseelne koolitus esmastažeerijatele.

Võrgulehte www.kutsekeel.ee on täienenud uute õppematerjalidega, millest võib esile tuua materjali sisekaitsealaseks eelkoolituseks ettevalmistava eesti keele tasanduskursuse jaoks ja täiskasvanutele mõeldud karjääriteenuste alased materjalid.

Kutseõppeasutuste mitmekultuurilise õppesüsteemi nõustamise arendamise raames viisid nõustajad läbi jaanuarist novembrini 2012 kokku 43 nõustamiskorda (sh nõustamiseelne teavitus) 25 kutseõppeasutuses 37 koolijuhile, sh õppedirektorid, valdkonnajuhid jt. Nõustajad kohtusid teiste õppeasutuste seas ka Sillamäe Kutsekooli, Narva Kutseõppekeskuse ja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse juhtidega.

Veebruaris 2012 valmis nõustamiskontseptsioon, mille alusel mitmekultuurilisuse alane nõustamine kutseõppeasutustes ja kutseõpet pakkuvates rakenduskõrgkoolides läbi viiakse. Aprillis sõlmiti leping BDA Consulting OÜ-ga kutseõppeasutuste nõustajate täienduskoolituse läbiviimiseks kuni detsembrini 2012. Koolitusel osales 11 nõustajat, neist 1 oli pärit Ida-Virumaalt. Koolituse käigus käisid nõustajad ka nõustamispraktikal, sh Ida-Virumaa kutseõppeasutustes. Koolituse lõpetas täies mahus 3 nõustajat, ülejäänud läbisid koolituse osalises mahus.

Märtsis ja septembris 2012 toimusid konkursid nõustajatele nõustamise läbiviimiseks kutseõppeasutustes ja kutseõpet pakkuvates rakenduskõrgkoolides, mille tulemusena 11 nõustajat jätkab nõustamisega ka aastal 2013. Augustis toimus nõustajate suvekool, kus nõustajaid koolitas Implement Inscape OÜ ning mille käigus nõustajad analüüsisid oma senist nõustamistegevust.

Projekti „Kutseõppeasutuste vene õppekeelega õppijate karjääriõppe teenuse pakkumine“ raames toimusid veebruaris 2012 Tallinnas ja Ida-Virumaal koolitused 2011. aastal väljatöötatud karjääriõppe ainekavade ja I–III kursuse kutseõppurite töölehtede tutvustamiseks 40 piirkondlike teabe- ja nõustamiskeskuste nõustajale ja kutseõppeasutuste töötajale. Koolituse lõpetas edukalt 35 karjäärinõustajat.

Karjääriõppe kursuse piloteerimine väljatöötatud ainekavade alusel toimus 2012. a kevadsemestril 5 kutseõppeasutuse (neist 2 Ida-Virumaal) vene õppekeelega õppuritele. Koolituse läbis 2012. a kevadsemestril edukalt 525 õppurit, neist 258 Ida-Virumaal. 2012. a sügissemestril läbis karjääriõppe kursused edukalt 263 õppurit, neist 129 Ida-Virumaal. Karjääriõppe koolitused venekeelsetele õppuritele jätkuvad 2013. aastal.

Projekti käigus on välja töötatud kutseõppurite kakskeelne karjääriinfo materjal „Oma rada“, kohandatud kutsekoolidele venekeelsetes õpperühmades õppijatele SA Innove koostatud

karjääriõpetuse õpetajaraamat „Karjääriõpetuse õpetajaraamat kutsekoolile“ ning tõlgitud vene keelde SA Innove poolt välja antud abimaterjal „Karjääriõppe sidumine praktikaga“.

Kõrghariduse valdkonnas

Kõrgharidustaseme õppurite täiendava keeleõppe raames toimusid 2012. aastal I ettepanekutevooru (2011. a) keelekursused Ettevõtluskõrgkooli Mainor Narva Õppekeskuses (15 õppurit) ning Euroakadeemias (30 õppurit). Teises ettepanekuvoorus (2012. a) said toetust 15 ettepanekut, neist 10 ettepaneku raames on keeleõpe alanud (136 õppurit, kellest 106 osalevad keelekursustel Ida-Virumaal) ja 4 ettepaneku elluviimiseks 2013. a kevadsemestril said sõlmitud koostöölepingud ning neist kahele leitud koolituse läbiviijad. 1 heakskiidetud ettepanek jääb ellu viimata, sest Tallinna Ülikool ei soovinud esitatud ettepanekut programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013“ raames õppuritele korraldada.

2011-2012. aastal osales keeleõppes 543 üliõpilast (sh 253 Ida-Virumaal), kellest edukalt on 31.12.2012 seisuga kursuse lõpetanud 287 õppurit (sh 118 Ida-Virumaal).

2012. aastal valmisid e-õppematerjalid: TTÜ Virumaa Kolledži kütuste tehnoloogia erialase eesti keele e-kursus ning Eesti Maaülikooli erialased õppematerjalid (erialase eesti keele õppematerjal põllu- ja aiasaaduste tootmise erialade muukeelsetele üliõpilastele ning ühiskursus Moodle keskkonnas kolme (veterinaarmeditsiini ja tervislike loomakasvatussaaduste tootmise ja töötlemise, inseneria, põllu- ja aiasaaduste tootmise erialade) õppematerjali alusel koos erialadeülese keelestruktuuride osaga).

2012. aasta sügisel alustati 3 täiendava e-õppematerjali ja 1 harjutustiku koostamist: 1) metsamajanduse ja metsatööstuse erialase eesti keele täiendav õppematerjal Eesti Maaülikoolis; 2) „Eesti keele sõnavara- ja semantikaharjutuste kogumik“ Tartu Ülikoolis; 3) e-kursus „Akadeemiline väljendusoskus insenerialade üliõpilastele“ ning hoonete ehituse, tootmise automatiseerimise, informaatika, tootmistehnika, energiatehnika, tööstusettevõtluse, masinaehitustehnoloogia, rakendusinfotehnoloogia, kütuste keemia ja tehnoloogia erialase eesti keele e-õppekursus TTÜ Virumaa Kolledžis.

Täiskasvanute eesti keele õppe valdkonnas

Vaegnägijate ja -kuuljate keeleõppes 2012. aasta alguses Sola Integra OÜ-ga sõlmitud töövõtulepingu raames koostati õppematerjalid eesti keele õppeks täiskasvanud vaegkuuljatele ja -nägijatele. Õppematerjal vaegkuuljatele sisaldab õppevideot, harjutusvara (töölehed), sõnastikku ja õpetajajuhendit ning õppematerjal vaegnägijatele koosneb kuulamisklippidest, harjutusvarast, sõnastikust ja õpetajajuhendist. Toimus õppematerjalide piloteerimine ning 2013. aastal korraldatakse õpetajate koolitused väljatöötatud materjalide põhjal keelekoolituste korraldamiseks.

Avaliku sektori töötajate keeleõppe raames I vooru ettepanekutest on keeleõpe toimunud 27 avaliku sektori asutuses. 2011. aasta septembrist kuni 2012. aasta oktoobrini õppis eesti keelt I vooru tulemusena ühtekokku 640 avaliku sektori töötajat, kellest 479 täiendasid end Ida-Virumaal. 31.12.2012 seisuga on nendest 640 avaliku sektori töötajast keeleõppe edukalt lõpetanud 618 (sh 459 Ida-Virumaal).

Aprillis 2012 lõppes II ettepanekutevoor avaliku sektori töötajate keeleõppe korraldamiseks perioodil 2012-2013, mille käigus laekus 83 ettepanekut. Eksperdid kiitsid edukaks 57

ettepanekut, millest programmi eelarvet arvesse võttes sai esialgse planeeritud 10 asemel ellu viia 11 ettepanekut.

Sügisel 2012 alustasid keeleõppega Kohtla-Järve Linnavalitsuse, Narva Kutseõppekeskuse, Kohtla-Järve lasteaia "Kakuke", Ahtme Kunstide Kooli, Narva Muusikakooli, Narva 6. Kooli, Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa Kolledži, Tallinna Lasnamäe Mehaanikakooli ja Tallinna Teeninduskooli eesti keelest erineva emakeelega töötajad. II ettepanekutevooru tulemusena toimub 2012. a sügisest keeleõpe kokku 160 avaliku sektori asutuste töötajale (sh 130 Ida-Virumaal), kelle kursused lõpevad 2013. aasta suveks.

Novembris 2012 sai sõlmitud koostööleping 11. ettepaneku elluviimiseks ning detsembris leitud koolitaja Päästeameti 23 töötajatele eesti keele kursuse korraldamiseks.

Mentori toel toimuva keeleõppe raames 2012. a esimesel poolaastal jätkus mentor-mentii paaride aktiivne keeleõpe, korraldati keeleõppe foorum mentor-mentii paaridele ja üks supervisioon mentiidega töötavatele mentoritele.

2012. a juunis lõppes konkurss Ida-Virumaa eesti keele klubide eestvedajate leidmiseks. Keeleklubi eestvedamiseks laekus 12 sooviavaldust, kellest 8-le tehti ettepanek alustada koostööd. Ühe eestvedaja loobumise järel saadeti kandideerimiskutse Sillamäe eesti keele klubi eestvedaja leidmiseks. Laekus 3 sooviavaldust. Kokku alustati siiski koostööd 8 keeleklubi eestvedajaga. Eesti keele klubid tegutsesid Jõhvis, Narvas, Sillamäel ja Kohtla-Järvel. Eesti keele klubi liikmed said kokku vähemalt 4 korda kuus ning järjestikusel 4 kuul. Ühel eesti keele klubil oli 2 eestvedajat ja 15 liiget. Keeleklubi liikmeteks olid avaliku sektori asutuste töötajad, kes olid läbinud keeleõppe programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013“ tegevuse „Avaliku sektori töötajate keeleõpe“ raames. Eesti keele klubi eesmärk on arendada ja säilitada eesti keele oskus pärast läbitud eesti keele kursusi. Keeleklubi loomiseks ja selle tegevusteks on 2011. aastal välja töötatud keeleklubi tööjuhend-käsiraamat.

Sügisel 2012 toimus uus konkurss mentorite leidmiseks. Kandideerimiskutsele vastasid 13 mentorit, kellest 11-ga sõlmiti töövõtuleping. See tähendab, et 2012/2013. õppeaastal osaleb keeleõppes 11 mentiidi. Mentor-mentii paaridele toimus novembris keeleõppe foorum ja mentiidega töötavatele mentoritele detsembris grupisupervisioon.

Kolmanda sektori organisatsioonide töötajate keeleõppe raames korraldati kaks ettepanekute kogumise vooru kultuuriseltside, noortega tegelevate ja spordiühingute töötajatele eesti keele õppe korraldamiseks. Ettepanekute esitamise tähtaegadeks (22. aprill ja 17. juuni) laekus kokku kuus ettepanekut, neist neli said ekspertkomisjoni heakskiidu, kuid üks ettepaneku esitaja loobus koostööst. Töövõtulepingud on sõlmitud kolme keelefirmaga eesti keele õppe korraldamiseks 64 sihtrühma liikmele. Keeleõpe toimub 2013. aastal.

Detsembris 2012 kuulutati välja hankekonkurss keeleõppe korraldaja leidmiseks 150 sihtrühma liikmele Ida-Virumaal ja Harjumaal. Vabaihenduste töötajate keeleõppe toetamise võimalust tutvustati MISA võrgulehe ja infokirja kaudu, korraldati 2 infopäeva ning teavitati Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu eesti- ja venekeelse uudiskirja vahendusel.

Eesti keele õppe kulude hüvitamisel koostöös SA Innove testide korralduskeskusega perioodil jaanuar-detsember 2012 on hüvitisi välja makstud 789-l korral (sh 292 Ida-Virumaalt), kokku veidi üle 206 tuhande euro.

Keeleõppekulud hüvitatakse täiskasvanutele keeleõppijatele pärast eesti keele tasemeeksami sooritamist. Keeleõppe kulude kuni 100% hüvitamist on võimalik taotleda kuni 320 euro ulatuses iga sooritatud tasemeeksami kohta ühe korra. Eksamid peavad olema sooritatud madalamast tasemest kõrgemale. Hüvitisavaldusi võetakse vastu kuni 30.09.2013.

Juunis 2012 lõppenud täiskasvanute eesti keele kui teise keele vabahariduslike koolitajate täienduskoolitus koosnes kolmest omavahel seotud moodulist. 2012 jaanuaris algas täienduskoolituse II moodul „Keeleõppe meetodid ja sihid“, mille jaoks koguti sisendit I mooduli „Keeleõpetuspraktika ja metoodikauuring“ raames 2011. aastal.

15.-16. juunil toimus täienduskoolituse III moodul „Välislektori seminar“. Välislektori seminari viis läbi Marjatta Huhta (PhD, Helsingi Ülikool), kes jagas rahvusvahelist kogemust ja parimaid keeleõpetusmetoodika praktikaid koolitusel osalejatele.

Täienduskoolitusel läbivalt osales kokku 74 keeleõppefirmade, äri- ja mittetulundusühingute juures tegutsevat eesti keele kui teise keele õpetajat (sh 20 Ida-Virumaalt), kuid täienduskoolituse täismahus läbis 45 osalejat (sh 12 Ida-Virumaalt). Koolitused toimusid Tallinnas ja Ida-Virumaal.

Täiskasvanute karjääriõppe valdkonnas

Lõppenud on projekt „Karjääriõppekursused ebapiisava eesti keele oskusega töötavatele täiskasvanutele“. 2012. aasta jaanuarist maini korraldati karjääriõppekursused Tallinnas, Narvas, Sillamäel, Kohtla-Järvel ja Jõhvis. Karjääriõppekursuste eesmärk oli suurendada ebapiisava eesti keele oskuse ja madala haridustasemega töötavate täiskasvanute teadlikkust elukestva õppe võimalustest ja tööturu nõuetest ning seeläbi parandada nende karjääriplaneerimise oskusi ja konkurentsivõimet. Kõik 13 karjääriõpustajat viisid kursuse edukalt lõpuni. Kõige vähem huvi kursuse toimumise kohta tunti Sillamäel.

Projekti sihtrühma kuulusid ainult töötavad täiskasvanud ja seetõttu esines õppegruppide komplekteerimisel korduvalt probleeme registreerunud osalejate staatuse muutusega tööturul. Karjääriõppekursustel osales 132 töötavat täiskasvanut (sh 90 Ida-Virumaalt), kellest edukalt lõpetas 124 osalejat (sh 86 Ida-Virumaalt).

Avalikkuse informeerimiseks karjääriõppevaldkonnast ja -õppe võimalustest toimus õppetöö filmimine ja valdkonna ekspertide intervjuerimine. Teavitusfilm valmis septembris ning seda tutvustati projekti lõpuüritusel. Teavitusfilm on kõigile kättesaadav veebilehtedelt www.meis.ee, www.kutsekeel.ee, www.youtube.com.

Koostöös projekti ekspertide ja Tartu Ülikooliga (Narva kolledž) valmis septembris 2012 töötavale täiskasvanule mõeldud kakskeelne karjääriinfo materjal „Tegutse ja töömaailm avaneb Sulle!“. Nimetatud materjalile oli plaanis tellida lisatiraaži, kuna huvi ja tähelepanu osutus oodatust suuremaks, kuid kahjuks jäi täiendav kogus teatmikku tellimata, kuna SA Innove rakendusüksus keeldus muutmast projekti toetuse taotlust. Samuti oli uue lisategevusena plaanis koostöös SA-ga Innove võimaldada venekeelse karjääriteenuste alase e-info pakkumine ebapiisava eesti keele oskusega töötavatele täiskasvanutele Rajaleidja veebikeskkonnas, kuid kahjuks sellestki lisategevusest keelduti rakendusüksuse poolt.

Projekti lõpuüritus ning sellele järgnev Kuressaare Linnateatri etendus „Hind“ toimus 1. oktoobril Jõhvi Kontserdimajas. Lõpuürituse ametlikus osas koondati kokku projekti saavutused, näidati teavitusfilmi, jagati kakskeelset karjääriinfo teatmikku „Tegutse ja

töömaailm avaneb Sulle!“, tunnustati eksperte ja karjäärinõustajaid ning meelelahutusliku poolega tänati kõiki ühiselt.

Kodanikuhariduse ja rände üksuse tegevused

2012. aastal kuulusid kodanikuhariduse ja rände üksuse (edaspidi KHÜ) tegevusalade hulka traditsioonilised valdkonnad:

Eesti kodanike ja Euroopa kolmandate riikide kodanike (edaspidi EKRRK-de) ühisürituste toetamine ja igapäevaste kontaktide rajamine mittetulundusühingute ja muude organisatsioonide tegevuste kaudu;

äsjasaabunud kolmandate riikide kodanikele suunatud kohanemisprogrammi rakendamine ja tugiisikuteenuse osutamine;

Eestis elavate kolmandate riikide kodanike kaasamine lõimumist käsitletavatesse protsessidesse;

ühise teabevälja edendamise ja lõimumisteemade kajastamise toetamine avalikkuses;

rändealaste toetuste jagamine ja nõustamine ning uue rändealase veebiplatvormi tööle rakendamine.

KHÜ kuulutas 2012. aastal välja kokku kaksteist konkurssi. Üksuse eestveetavaid tegevusi rahastati Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondist, Euroopa Komisjoni konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammist ning Kultuuriministeeriumi kaudu eraldatud riigieelarvelistest vahenditest.

2012. aasta märtsis kuulutati välja 2011. aasta lõimumisvaldkonna arendus- ja meediastipendiumite konkurss, mille eesmärk oli väärtustada lõimumisvaldkonna arendamist, sh innovatiivset ja mitmekülgset lähenemist erinevatest rahvustest inimeste kootöötegevustesse kaasamisel. Kokku anti välja 6 arendus- ja meediastipendiumit kogusummas 6000 eurot.

2012. aasta augustis kuulutati välja konkurss „Lõimumisvaldkonna sotsiaalsete gruppide uuring“, mille eesmärgiks on uurida ja saada ülevaade EKRRK-dest Eesti elanike sotsiaalsete gruppide vajadustest ja võimalustest lõimumisprotsessis. Konkursi võitjaks sai Tallinna Ülikool, kes alustas uuringu ettevalmistavate tegevustega 2012. aasta detsembris ning viib uuringu läbi 2013. aastal.

Eesti kodanike ja EKRRK-de ühisürituste toetamine ja igapäevaste kontaktide rajamine mittetulundusühingute ja muude organisatsioonide tegevuste kaudu

KHÜ kaudu eraldatud rahalisel toel viidi kontaktide loomise ja üksteise mõistmise eesmärgil läbi mitmeid ühisüritusi Eesti ja kolmandate riikide kodanikele ning määratlemata kodakondsusega isikutele.

Detsembris 2011 toetati projektikonkursi „Koos on parem“ raames 7 kodanikeühenduse koostöötegevuse projekti, mis viidi ellu 2012. aastal. Kuna selle konkursi eelarve ei olnud kasutatud täismahus, siis kuulutati veebruaris 2012 täiendav konkurss „Koos on parem – 2“, mille raames toetati veel 2 kodanikeühenduse projekti. Kõikide projektide käigus korraldasid kodanikuühendused 2012. aastal meistriklasse Ukraina rahvuslike toitude ja käsitöö valmistamiseks, fotograafia ja kunstiajaloo seminar-praktikume, õppereise, aruteluseminare,

koolitusi, õpitubasid ja keelesaagreid. Ida-Virumaa lastevanematele viidi läbi arendustegevusi, korraldati ühiseid talgupäevi ning toetati Eestis elavate naiste koostööd ja osalust ühiskonnas. Ühtlasi organiseeriti erinevaid muusikalisi ühissündmusi, mis võimaldasid siinsetel eri rahvustest inimestel efektiivsemalt koostööd teha ning üksteise kultuurist paremat ülevaadet saada.

Äsjasaabunud kolmandate riikide kodanikele suunatud kohanemisprogrammi rakendamine ja tugiisikuteenuse osutamine.

2012. aastal jätkati vähem kui kolm aastat tagasi Eestisse saabunud kolmandate riikide kodanikest inimestele (uusimmigrantidele) mõeldud kohanemisprogrammiga, mis sisaldab keeleõpet, erialast koolitust, ühiskonnaõpetust, baastadmiste koolitust jmt.

Projektikonkursi „Tugiteenused uusimmigrantidele“ raames sõlmiti augustis 2012 kaheaastane projektitoetusleping OÜ-ga ImmiSoft. Alates septembrist 2012 alustati õppetööd nii venekeelsetes kui ka inglisekeelsetes rühmades. Seisuga 31.12.12 toimus õppetöö 5 grupis ja kokku osales kohanemisprogrammis 79 inimest. Projektitegevused lõpevad novembris 2014.

Augustis 2012 sõlmiti projektitoetusleping Johannes Mihkelsoni Keskusega tugiisikuteenuse osutamiseks uusimmigrantidele. Projekti raames tehti teavitustööd omavalitsustele ja teistele valdkonnaga seotud organisatsioonidele tugiisikuteenuse olemusest. Avatud on e-nõustamine aadressil www.e-teenus.blogspot.com. Projekti peamiseks tegevuseks on tugiisikuteenuse pakkumine vähemalt 60-le uusimmigrandile üle kogu Eesti, kasutades selleks vastava koolituse saanud tugiisikuid. Projektitegevused lõpevad novembris 2013.

EKRK-de kaasamine lõimumist käsitletavatesse protsessidesse

Augustis 2012 sõlmiti leping SA – ga Poliitikauuringute Keskus Praxis. Projekti eesmärk on kaasata Eestis elavad Euroopa Liidu kolmandate riikide kodanikud ja määratlemata kodakondsusega elanikud Eesti lõimumispoliitika kujundamisse. Tallinnas, Tartus, Narvas ja Kohtla-Järvel korraldatakse aruteluseminare, kuhu oodatakse kokku 150 osalejat. Arutelud toimuvad inglise- ja vene keeles. Arutelude fookuses on lõimumispoliitika eesmärgid ja kitsaskohad, tööturg, haridus ning võrdne kohtlemine ja sallivus. Arutelude tulemustest valmib kolmes keeles kokkuvõttev raport. Projektitegevused lõpevad septembris 2013.

Kodakondsuse taotlemise soodustamine

Kodakondsuse taotlemise võimalustest teavitamiseks viis OÜ BDA Consulting 2011. aasta jätkutegevusena 2012. aastal läbi mitmeid tegevusi. Korraldati infopäevi määratlemata kodakondsusega lapsevanemate teadlikkuse tõstmiseks kodakondsuse taotlemisest ja julgustamaks neid endile ning oma lastele kodakondsust taotlema. Sealhulgas anti hiljuti kodakondsuse saanud lastele kätte kodakondsustunnistused. Lisaks infopäevadele toimusid infoseminarid Eesti kõrgkoolides õppivatele EKRK-dest tudengitele, kus räägiti Eesti kodakondsuse taotlemise võimalustest ning väideldi Eesti kodakondsuse eeliste teemal. Viidi läbi ka teavituskampaania raadio ja trükimeedia vahendusel ning valmis kolmekeelne (eesti, vene ja inglise) infovoldik „Miks on hea olla Eesti kodanik?“ (2500 eksemplari). Oktoobris 2012 kuulutati välja konkurss „Lõimumisvaldkonna teavitamistegevused“, mille üheks tegevuseks on info levitamine kodakondsuse taotlemise võimalustest ning mille tegevused toimuvad 2013. aastal.

2012. aasta jaanuaris algasid Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami ettevalmistuskursused, mida viis läbi Tartu Ülikooli Narva Kolledž. Kursused

toimusid nii Tallinnas kui Ida-Virumaal jooksvalt kogu 2012. aasta vältel. Kokku läbis ettevalmistuskursused 561 isikut. 2012. aasta augustis kuulutati välja konkurss „Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami ettevalmistuskursused“, mille võitja MTÜ Pro Civitas alustas kursuste läbiviimisega detsembris ning jätkab nendega kuni 2014. aasta lõpuni.

Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise eksami ettevalmistuskursusi toetava tegevusena anti välja raamatu „Abiks Eesti kodakondsuse taotlejale“ kolmas, täiendatud ja parandatud trükk (4000 eksemplari). Neid raamatuid jaotatakse ettevalmistuskursustel osalejatele, aga ka SA Innove vahendusel eksami sooritajatele. Lisaks on kursustele registreerujatele avatud registreerumine internetis portaali „Saa kodanikuks“ kaudu ning avatud on ka tasuta infotelefon.

Sarnaselt varasemate aastatega toimusid ka 2012. aastal tasuta eesti keele kursused täiskasvanutele viimaks neid keeletasemelt A2 tasemele B1 ehk kodakondsuse taotlemiseks vajalikule keeletasemele. 2x120-tunnised kursused toimusid nii Harjumaal kui Ida-Virumaal. Kursused läbis 95 isikut. 2012. aasta oktoobris välja kuulutatud konkursi „Eesti keele kursuste korraldamine“ raames alustavad 2013. aasta jaanuaris uued eesti keele kursuste grupid. Lisaks jaotati raamatukogudele ja koolidele osa 2011. aastal trükitud integreeritud eesti keele õppe ja Eesti tutvustamise õppematerjalist „Käsikäes“. Õppematerjali levitamine jätkub 2013. aastal.

Ühise teabevälja edendamine ja lõimumisteemade kajastamine

Ühise teabevälja ja võrdse kohtlemise edendamiseks toetas sihtasutus ka 2012. aastal mitmeid projekte. Neljaosalise konkursi „Ühine meediaväli ja võrdne kohtlemine“ kaudu rahastati „Võrdse kohtlemise seadusest teadlikkuse tõstmise“ alaosa raames 1 projekti; „Lõimiva interneti“ alaosa raames 4 projekti; „Koolitus- ja infopäevade korraldamine ajakirjanikele“ alaosa raames 1 projekti ning neljanda alaosa – „Kodanikuaktiivsuse ja lõimumisprotsessi käsitlemine ja tutvustamine meedias“ raames toetati kokku 6 projekti. Need 2011. aastal toetust saanud projektid viidi ellu 2012. aasta jooksul järgnevalt. MTÜ Etnoweb viis läbi projekti „Vähemusrahvuste esindajate kodanikumeedia kool“, mille raames koolitati professionaalsete ajakirjanike kaasabil algajaid ajakirjanikke kajastama Euroopa kolmandate riikide kodanike tegevusi Eestis. MTÜ Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit andis „Lõimiva interneti“ konkursi osa raames 2012. aastal välja venekeelsetele kodanikuühendustele suunatud uudiskirja, mis kajastas olulisemaid Eesti kodanikuühiskonna valdkonna tegemisi ja infot, samuti toimusid kodanikuühiskonna teemalised loengud mitmetes koolides. MTÜ Eesti Elava Ajaloo Keskus ja MTÜ Eesti Instituut tegelesid oma projektide raames ajaloo- ja ühiskonnateemaliste portaalide info tõlkimisega vene ja inglise keelde ning uue sisu loomega, ühe eesmärgiga suurendada EKRRde teadlikkust Eesti ajaloost. Ühendus Sport Kõigile tõi venekeelsete spordihuvilisteni harrastusspordi portaali www.trimm.ee. Konkursi meediaosas toetati sihtasutuse vahendusel kokku 6 projekti – AS PR Põhjarannik tõi venekeelsete lugejateni nii veebis kui paber kandjal „Eesti ajaloo- ja kultuurikalendri“, kus tutvustati ajaloolisi tähtpäevi ja kultuurivaldkonna tähtsündmusi; AS TV3 tõi kanali 3+ vahendusel vaatajateni venekeelse saatesarja „Ida-Virumaa uudised“; AS Inforing tõi kanali 3+ vahendusel vaatajateni nii eesti- kui venekeelse saatesarja „Tuntud ja tundmatu Eestimaa“; OÜ Osakond tõi kanali TV3 vahendusel vaatajateni nii eesti, vene kui inglisekeelse saatesarja „Põimitud hinged“; Eesti Rahvusringhääling tõi kanali ETV2 vahendusel vaatajateni venekeelse saatesarja „Kolmnurk“ ning MTÜ Filmiklubi MP DOC tõi vaatajateni kanali ETV vahendusel saatesarja „Köögikodanikud“.

Ka 2012. aasta konkursi tulemusel toetas sihtasutus ühise teabevälja edendamiseks mitmeid projekte, millest mõningaid hakati ellu viima juba 2012. aasta lõpust. Projektikonkursi „Ühine meediaväli“ raames otsustati rahastada järgmisi projekte: Diafilm OÜ projekti „Ela sajaga“, mis on oma olemuselt multimeediaprojekt, mille käigus tutvustatakse Eestis elavaid andekaid ja huvitavaid inimesi; AS TV3 projekti „Ida-Virumaa uudised“, mille sisuks on telesaadete sarja „Ida-Virumaa uudised“ tootmise jätkamine; AS PR Põhjaranniku projekti „Lähedasem Eesti“, mille raames ilmub 12 korda ajalehe „Severnoe Poberezje Ekstra“ vahel 4-leheküljeline lisaleht, mis on pühendatud neljale suuremale teemavaldkonnale; MTÜ Lead projekti „Kaasmaalased“, mille raames hakati juba 2012. aasta lõpust maakondlikes ajalehtedes „Viru Prospekt“ (Ida-Virumaa, Narva), „Vooremaa“ (Jõgevamaa, Jõgeva) ning „Võrumaa Teataja“ (Võrumaa, Võru) välja andma sihtlehte „Kaasmaalased“, mis tutvustab lugejatele nende kaasmaalaste elukäiku ja saavutusi; Balti Video OÜ projekti „Täna õhtul, otse-eeetris“, mille sisu on *talk-show* formaadis telesaade päevakajaliste, vähemusrahvuste huve ja probleeme ning integratsiooni valupunkte puudutavate intervjuudega ja debattidega ja Eesti Rahvusringhäälingu projekti „Lõimiv meedia“ raames kakskeelse kultuurisaate „Batareja“ tootmise jätkamine.

Oktoobris 2012 kuulutas KHÜ välja konkursi „Lõimumisvaldkonna teavitamistegevused“, mille üheks tegevuseks peale info levitamise kodakondsuse taotlemise võimalustest on ka lõimumisalaste teavitusmaterjalide väljaandmine. Selle projekti tegevusi viib UÜ Kirjastus Ilmamaa läbi 2013 aastal. Tegevuste raames antakse muuhulgas välja „Kodaniku käsiraamatu“ kaasajastatud ja täiendatud väljaanne nii eesti, inglise kui ka vene keeles. Lisaks valmistatakse mitmeid lõimumisteemalisi trükiseid ja teavitusmaterjale.

Sallivuse suurendamist toetavad tegevused

2011. aastal väljakuulutatud neljaosalise konkursi 'Ühine meediaväli ja võrdne kohtlemine' raames toetati ka MTÜ Eesti Abikeskused projekti 'Võrdne kohtlemine töökohtadel'. Projekti käigus viidi 2012. aastal läbi teabepäevi, samuti anti välja võrdse kohtlemise alane käsiraamat-teatmik, mis tutvustab EKRKdest töötajatele võrdse kohtlemise seadust ja seal sätestatud õigusi ja kohustusi, samuti institutsioone, kelle poole pöörduda oma õiguste kaitseks.

2012. aastal kuulutas sihtasutus välja projektikonkursi „Võrdse kohtlemise edendamine“, mille raames rahastati MTÜ Balti Uuringute Instituudi projekti „Võrdse kohtlemise edendamine: mõjude hindamine, teadlikkus ja poliitikasoovitused“, mille eesmärgiks on analüüsida võrdse kohtlemise edendamise olukorda tööturul ning teadlikkust Eesti ühiskonnas. Projekt on jagatud kahte ossa, millede raames viiakse läbi järgmised tegevused: I osa: Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondist rahastatud võrdse kohtlemise edendamise ja teadlikkuse suurendamise projektide mõjude hindamine ja teiste riikide heade praktikate uuring võrdsest kohtlemisest tööturul. Nende tegevuste raames antakse hinnang kolmele varasemalt KHÜ poolt väljakuulutatud võrdse kohtlemise edendamise teemaliste konkursside raames läbiviidud projektile nende mõjukuse ja jätkusuutlikkuse osas ning lisaks koostatakse raport teiste Euroopa riikide praktikatest võrdse kohtlemise edendamisel tööturul ja nende praktikate ülekantavusest Eesti konteksti. Projekti II osas viiakse läbi võrdse kohtlemise seaduse retseptiooni uuring Eesti ühiskonnas, mille raames viiakse andmete kogumiseks läbi kvantitatiivne küsitlus ja kvalitatiivne uuring.

Rändealaste toetuste jagamine ja nõustamine ning uue rändealase veebiplatvormi tööle rakendamine

Kodanikuhariduse ja rände üksuse rändealaseid tegevusi toetati kokku 101 991 euro ulatuses. Remigreerumistoetuseks eraldati sellest 18 167 ja tagasipöördumiseks 70 477 eurot. Tagasipöördumistoetust määrati 91 Eestisse naasnud ja materiaalselt abi vajanud Eesti kodanikule või etnilisele eestlasele. Remigreerumistoetus määrati 36 mitte-eestlasele või mittekodanikule, kes olid Eestis elanud vähemalt 10 aastat ning soovisid nüüd kodumaale naasta. Nii remigreerujatele kui tagasipöördujatele pakkus üksus ka nõustamisteenust. Kokku toimus aasta jooksul hinnanguliselt 580 nõustamiskorda.

2012. aastal jätkus Euroopa Liidu liikmesriikide migratsioonipoliitika ja rändealase info vahetamise projekt „Kaasava immigratsioonipoliitika kujundamine ja ühtlustamine Web2.0 koostöotehnoloogiate abil”. Eesti on projektis Saksamaa, Itaalia ja Kreeka kõrval pilootriigiks, projekti koordineerivaks riigiks on Hispaania. 2012. a valmis rändealane veebiplatvorm, mida testiti umbes 60 sisserännanu ning 10 migratsioonivaldkonna eksperdi ja ametniku peal. Testimise käigus kogutud tagasiside põhjal viidi ellu platvormi arendustöid.

Mitmekultuurilise hariduse üksuse tegevused

Aasta alguses liideti kultuuri- ja noorsootöö üksuse töötajad keelekümblusüksusega. Keelekümblusüksus nimetati ümber mitmekultuurilise hariduse üksuseks Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed nõukogu koosoleku otsusega 6. märtsil 2012.

Mitmekultuurilise hariduse üksuse tegevusi rahastati 2012. aastal Kultuuriministeriumi ning Haridus- ja Teadusministeriumi kaudu riigieelarvest, Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fondist ja Euroopa Naabrus- ja Partnerlusinstrumendi 2007-2013 Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programmist. Üksuses viidi ellu kokku 31 kultuuri- ja haridusalast tegevust.

Projektikonkursi kaudu jagati toetused 27 koolieelsele lasteasutusele - vene ja eesti-vene õppekeelega lasteaiade eesti keelest erineva emakeelega lapse eesti keele omandamist toetavateks tegevusteks. Aastal 2012/2013 alustasid tööd keelekümblusrühmad kaheksas lasteaias. Lasteasutused said ühekordset toetust keelekümblusprogrammi rakendamiseks vajaliku õppekeskkonna loomiseks ja parendamiseks. Alates septembrist 2012 osaleb keelekümblusprogrammis kokku 45 lasteaeda.

Alushariduse pedagoogide täienduskoolitust võimaldati eesti keelest erineva kodukeelega lastega töötavatele alushariduse pedagoogidele nii eesti kui vene õppekeelega lasteaedadest. Erinevatel koolitustel on osalenud 86 õpetajat. Jätkuvalt viidi läbi keelekümblusprogrammi metoodikakoolitusi ja täiendati õppematerjale. Metoodiline materjal „Keele, kunsti ja kultuuri integreeritud õpe lasteaias” ilmus jaanuaris 2013.

Tegevuse „Teavitamine Eesti alusharidussüsteemist“ tulemusel on vanemad, lasteaedade ning koolide esindajad ja kohalike omavalitsuste haridusametnikud informeeritud varase keeleõppe vajadusest, võimalustest, varase keeleõppe meetoditest, mitte-eesti emakeelega laste vastuvõtmisest ja integreerimisest koolieelsesse lasteasutusse ning perede sulandumisest kogukonda. Tallinnas ja Jõhvis on avatud alushariduse pedagoogidele õppemetoodilised nõustamiskeskused. Keskused korraldavad õppekeelest erineva kodukeelega lastega töötavatele lasteaiapäetajatele Harjumaa ja Ida-Virumaa piirkonnas töötubasid, lühikoolitusi, metoodilist nõustamist. Tallinna keskuses toimunud koolitustel ja töötubades on osalenud 179 õpetajat ja Jõhvi keskuses toimunud koolitustel ja töötubades on osalenud 76 õpetajat.

Tegevuse „Keelekümblusprogrammi laiendamine üldhariduskoolides“ raames on koolid saanud toetusi õppekeskkonna loomiseks, teises keeles keelekümblusklassis õppe korraldamiseks ja metoodika rakendamiseks. Keelekümblusprogrammi rakendavad 35 kooli, programmis osaleb 4100 õpilast. Keelekümblusprogrammi koduleht on uuendatud. Kodulehe vahendusel on võimalik tutvuda keelekümblusprogrammi avaliku aruandega, mis valmis oktoobris 2012. 25.-26.oktoobril 2012 toimus keelekümblusprogrammi konverents „Koostöö ja tunnustamine“ Tallinna Lauluväljaku konverentsikeskuses. Konverentsil osales 200 inimest, kellest orienteeruvalt 100 osalejat oli Ida-Virumaalt.

Ette on valmistatud gümnaasiumiastme eesti keeles aineid õpetavate õpetajate täienduskoolituse õppekavad ja korraldatud täienduskoolitused 150 õpetajale üle Eesti. Viidi läbi erinevaid tegevusi keelekümblusprogrammi kvaliteedi tõstmiseks ja arendamiseks.

Euroopa Naabrus- ja Partnerlusinstrumendi 2007-2013 Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programmist rahastatava projekti "Exchange of cross border experience to enhance the quality of special education" eesmärk on koostada Tartu Ülikooli ja Herzeni nimelise Peterburi Pedagoogilise Ülikooliga koostöös logopeedia ühisõppekava, mille järgi saavad edaspidi õppida nii Eesti kui ka Vene Föderatsiooni üliõpilased ning projekti raames osaleda täienduskoolitusel ja koostööseminaridel 55 vene keele baasil töötavat logopeedi ja eripedagoogi.

2012. aasta projektikonkursi "Kodanikuteadlikkuse ja sallivuse teemalised üritused ning materjalid" tulemusel on toetatud 9 projekti - 6 kooli ja 3 MTÜd. Projektides on kaasatud 327 noort. Toimus kodanikuteemaline esseekonkurss "Kuidas aitab sport tunnetada Eesti kodanikuks olemist?". 19.-25.11.2012 toimus kümnendat korda internetipõhine kodanikupäeva viktoriin, milles osales 3681 õpilast – 2406 õpilast eesti ja 1275 õpilast vene õppekeele koolist ja esmakordselt avati 26.11-2.12.2012 samade küsimustega viktoriin ka kõigile soovijatele. Osales üle 1000 inimese. 18-19.02.2013. a toimus kodanikuhariduse alane seminar, et anda hinnang 2007-2012 aastate MISA kodanikuhariduse lastele üritustele ning koondada mõtteid sellest, millises valdkonnas peaks teostama õpilastele mõeldud kodanikuüritusi 2013-2017 aastatel.

Täienduskoolitus EKRRK-de eesti keele õppe korraldamiseks eestikeelse õppega haridusasutuses. Tegevuse eesmärgiks on Eesti haridusasutustes õppivate Euroopa kolmandate riikide kodanikest (uusimmigrant-) õpilaste üldhariduse omandamist toetava õpetajakoolituse korraldamine. Tegevuse tulemusena korraldatakse aastatel 2013-2014 120 akadeemilise tunni mahus täienduskoolitus 70-le eesti õppekeele kooli eesti keele ja klassiõpetajale, kelle ülesandeks on uusimmigrant-õpilastele õppetöös osalemiseks vajalikku eesti keelt õpetada.

Toimus eesti keelest erineva emakeelega õpilastega töötavate õpetajate nõustamine eesmärgiga tõsta õpetajate teadlikkust, toetada õpetajaid erinevate tegevuste kaudu, pakkuda nõustamiskogemust ning nõustajate pidevat täienduskoolitust ja supervisiooni.

Mitmekultuurilise hariduse üksus koordineeris ka tegevusi eesti keele õppe korraldamiseks mitteformaalses keskkonnas, toetades eesti keele õppeprogrammide läbiviimist noortelaagrites, keeleõppelaagrites ning pereõppes. Toetust eraldati kokku 12 organisatsioonile eesti keele õppe korraldamiseks peredes ja keelelaagrites. Laagrites ja pereõppes osalevad ka Euroopa kolmandate riikide kodanikud või määratlemata kodakondsusega noored. Tegevuste toetamiseks peredes ja keelelaagrites koostatakse ja antakse välja õppemetoodiliste materjalide kogumik, mis ilmub mais 2013.

Projektkonkursi “Noorsootöötajate ja noorte omavaheline koostöö mitmekultuurilises keskkonnas“ tulemusena on toetust saanud viis taotlejat eesmärgiga koostöös noorsootöötajatega anda Eesti noortele vanuses 14-23 aastat (sõltumata rahvusest) teadmisi Eesti riigist, -maast ja kultuurist ning väärtustada tegevust mitmekultuurilises keskkonnas. Viidi läbi konkurss “Noorte konkurentsivõime tugevdamine tööturul, tegevused EKRR-le “. Konkursi eesmärgiks on toetada tegevusi, mis arendavad Eestis elavate Euroopa Liidu mõistes kolmandate riikide kodanikest ja määratlemata kodakondsusega noorte oskusi ja teadmisi karjääri planeerimisel. Ühtlasi soovitakse sihtrühma kaheksajale noorele tutvustada erinevaid õppimisvõimalusi Eestis ning lihtsustada eesti keelt mitte emakeelena kõnelevate noorte juurdepääsu karjääriinfole nende emakeeles. Tegevused kestavad 2014. aastani.

Põhikooli- ja gümnaasiumiõpilaste jaoks ilmusid sarjas „Rahvused Eestis“ brošüürid kahe rahvuse, ukrainlaste ja dagestanlaste, tutvustamiseks.

Eestis elavate rahvusvähemuste kultuuri toetamise eesmärgil said toetust taotleda kõik atesteeritud rahvuskultuuriseltside katusorganisatsioonid ning nendesse kuuluvad rahvuskultuuriseltsid. Tegevustoetus eraldati 17 katusorganisatsiooni kaudu 211 rahvuskultuuriseltsile, neist Ida-Virumaal tegutsevatele 1 katusorganisatsioonile – Ida-Virumaa Integratsioonikeskusele ja 17 rahvuskultuuriseltsile. Rahvusvähemuste kultuuriseltsidele korraldatud koolituste eesmärk oli anda ülevaade nõuetest mittetulundusühingute dokumendihalduse ja arhiivinduse korraldamiseks, samuti maksustamise ja raamatupidamise paremaks korraldamiseks. Pühapäevakoolide taotlusvooru tulemusena anti toetust 26 taotlejale. Korraldati ka pühapäevakoolide õpetajate täienduskoolitusi.

Etendusasutuste koostöötegevusteks ühise kultuuriruumi loomisel ning kultuurialaste integratsioonitegevuste läbiviimiseks said toetust 9 projekti.

2012. aasta suvel korraldati rahvuskaaslaste programmi raames väljaspool Eestit elavatele etnilistest eestlastest noortele laager, mis viidi läbi 3 laagrivahetuses. Igas vahetuses osales 22 väliseesti last ja 8 tugiõpilast, kokku seega 66 väliseestlast ja 24 kohalikku last. Laagris osales noori Austriast, Belgiast, Irimaalt, Leedust, Lätist, Kanadast, Küproselt, Norrast, Rootsist, Saksamaalt, Soomest, Šotimaalt, Taanist, Tšehhimaalt, Ukrainast (Krimm), Ungarist, Venemaalt (Krasnojarsk, Ülem-Suetuk, Moskva, Sankt-Peterburg, Petseri, Tver, Abhaasia), USA-st (Connecticut, North Carolina, Massachusetts, Washington), Valgevenest. Laagris õpetatakse noortele eesti keelt, kultuuri, ajalugu, korraldatakse väljasõite ning mitteformaalset õpet.

2012. aasta II poolaastal algasid mitmekultuurilise hariduse üksuses ettevalmistused formaalhariduslike tegevuste üleandmiseks Sihtasutusele Innove. Ümberkorraldused said alguse haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo augustis 2012 kultuuriminister Rein Langile tehtud ettepanekust viia formaalharidussüsteemiga seotud tegevused, mis siiani on läbi viidud Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuses Meie Inimesed Sihtasutusse Innove. Eestis on ühtne haridussüsteem, millesse kuuluvad nii vene- kui eesti õppekeelega koolid ning ministri hinnangul on kasulik koondada haridustegevused ühtsesse struktuuri ehk Sihtasutusse Innove. Kokkuleppe kohaselt liikusidki MISA kaudu juhitud keelekümbustegevused alates 1. jaanuarist 2013 Sihtasutusse Innove. Seni MISA- keelekümbustegevuste programmi koordineerinud eksperdid jätkavad tööd Innoves. Kokku läks Sihtasutus Innovesse kaheksa inimest. Haridus- ja Teadusministeerium on kinnitanud, et seni

MISA vastutusalas olevad tegevused jätkuvad ning lõimumiskavaga võetud kohustused täidetakse.

Seoses tegevuste vähendamisega tuli MISAs koondada mõned ametikohad. Koondati neli töökohta tugiüksusest: ühe finantsspetsialisti, ühe raamatupidaja, IT halduri ja kommunikatsioonijuhi, lisaks kahe koordinaatori töökohad mitmekultuurilise hariduse üksusest.

Jaanuaris 2013 loodi Sihtasutus Innove üldhariduse ja seire agentuuri alla keelekümbluskeskus, mis hakkab ellu viima seni Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed poolt koordineeritud keelekümblustegevusi. Innovesse läks MISAst üle keelekümblusprogrammi tegevuste koordineerimine, lisaks sellele välisriikidest Eesti haridussüsteemi saabunud õpilaste õppetase võrdlemine, eestikeelse õppe olukorra kirjeldamine ja hindamine vene õppekeele koolis.

2013. aasta tegevuste elluviimisel lähtub Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed „Eesti lõimumiskavast 2008-2013“ ja sihtasutuse nõukogu poolt kinnitatud eelarvest ning detailsest tegevuskavast 2013. aastaks. Aastaruande koostamise perioodil on allkirjastatud rahastamislepingud Kultuuriministeeriumiga ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga tegevuste rahastamiseks ja elluviimiseks 2013. aastal.

Raamatupidamise aastaaruanne

Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Käesolevaga deklareerin oma vastutust raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitan, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid;
- Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed on jätkuvalt tegutsev.

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	953 035	796 026	2
Nõuded ja ettemaksud	1 962 813	1 604 105	3
Kokku käibevara	2 915 848	2 400 131	
Põhivara			
Nõuded ja ettemaksud	16 326	0	
Materiaalne põhivara	1 904	41 976	5
Immateriaalne põhivara	37 046	60 080	6
Kokku põhivara	55 276	102 056	
Kokku varad	2 971 124	2 502 187	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	95 814	76 627	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	2 699 684	2 166 377	14
Kokku lühiajalised kohustused	2 795 498	2 243 004	
Kokku kohustused	2 795 498	2 243 004	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	259 183	330 303	
Aruandeaasta tulem	-83 557	-71 120	
Kokku netovara	175 626	259 183	
Kokku kohustused ja netovara	2 971 124	2 502 187	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	4 003 829	3 621 417	14
Muud tulud	368	0	
Kokku tulud	4 004 197	3 621 417	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-2 730 999	-2 510 460	9
Mitmesugused tegevuskulud	-530 334	-376 065	10
Tööjõukulud	-762 102	-734 892	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-65 571	-74 580	
Muud kulud	-5	0	
Kokku kulud	-4 089 011	-3 695 997	
Põhitegevuse tulem	-84 814	-74 580	
Finantstulud ja -kulud	1 257	3 460	
Aruandeaasta tulem	-83 557	-71 120	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-84 814	-74 580	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	65 571	74 580	
Kokku korrigeerimised	65 571	74 580	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-379 215	41 070	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	552 494	610 861	
Makstud intressid	0	-1 534	
Kokku rahavood põhitegevusest	154 036	650 397	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-2 465	0	5,6
Laekunud intressid	5 442	540	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	2 977	540	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud intressid	-4	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-4	0	
Kokku rahavood	157 009	650 937	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	796 026	145 089	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	157 009	650 937	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	953 035	796 026	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2010	330 303	330 303
Aruandeaasta tulem	-71 120	-71 120
31.12.2011	259 183	259 183
Aruandeaasta tulem	-83 557	-83 557
31.12.2012	175 626	175 626

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse Meie Inimesed 2012. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeskirjas sätestatud nõuded. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Bilansipäevajärgsed sündmused.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Toetuse tagasinõudmine.

Toetus nõutakse täielikult või osaliselt tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

Toetuse võib toetuse saajalt osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;
- 3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;
- 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;
- 5) ettekirjutus toetuse kasutamisega kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jäetud tähtajaks täitmata;
- 6) toetuse saaja ei ole täitnud toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi tulemiarunde, soetamisega seotud kulutused. Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil sihtasutus võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tureregulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad. Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad

rahavood diskonteerituna turu keskmise tulusemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui sihtasutus kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse pangakontodel olevaid rahalisi vahendeid.

Välisvaluutas fikseeritud tehingud Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Eesti Panga valuutakurside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruandes, kusjuures tegevustuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Riigieelarvest ettemaksena saadud sihtfinantseerimise summad kajastatakse bilansis kohustusena real "Toetusteks saadud ettemaksud". Nõue riigieelarve vastu võetakse üles sihtfinantseerimise vahendite osas juhul, kui kulutused on tehtud või toetuse saaja poolt esitatud maksetaotlus on aktsepteeritud, kuid sihtfinantseerimise summad on sihtasutusele veel laekumata. Toetuse saajale ettemaksena ülekantud toetus kajastatakse ettemakstud toetusena kuni on täidetud toetuse saamise tingimused.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 2000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt alates 320 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida sihtasutus saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Immateriaalne põhivara.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

Parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 2000**Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)**

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Rendipinnaarendustööd	25%
Masinad, seadmed	20%
Arvutid ja tarvikud	33 %
Tarkvara ja litsentsid	20 %

Rendid

Rendiarvestus.

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapooled sihtasutuse mõistes on juhatus, nõukogu, juhtimis- ja kontrollorganite liikmed.

Seotud osapooltega 2012.a tehinguid tehtud ei ole.

Tulud

Tulu kajastamine.

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdsväärtuses. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. MISA ei teeninud tulu 2012. aastal teenuste müügist. Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Kulud

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Kui toetus kehtestatakse perioodiliselt makstavana (sotsiaaltoetused, sh pensionid), võetakse toetus kuluna arvele sellel kuul, mille eest see oli ette nähtud. Kui toetuse andja ja saaja on mõlemad avaliku sektori üksused, peavad nad kokku leppima toetuse liigi ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad. Kui toetuse vahendaja kajastab toetust oma tulemiaruanDES tuluna ja kuluna, kajastavad toetuse andja ja saaja kumbki tehingupartnerina alati vahendajat ning vahendaja näitab tuludes tehingupartnerina toetuse andjat ja kuludes tehingupartnerina toetuse saajat. Kui sihtfinantseerimise andja ja saaja on mõlemad avaliku sektori üksused ja saajal on aasta lõpu seisuga sihtfinantseerimisega seotud nõudeid või kohustusi andja või saaja ees, esitab saaja andjale või vahendajale sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude kohta aasta lõpu seisuga teatise hiljemalt järgmise aasta 31. jaanuariks.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
Arvelduskontod	953 035	796 026
Kokku raha	953 035	796 026

Alates 01.03.2011 läks SA üle Riigikassa teenindamisele.

Intresside arvutamise valem on kuu keskmiselt jäägilt, kus miinimumsumma on 350

Intressi määr saadakse Euroopa Keskpannga kodulehelt. <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	14	14		
Muud nõuded	273	273		
Intressinõuded	273	273		
Ettemaksed	19 163	19 163		
Tulevaste perioodide kulud	19 163	19 163		
Ettemaksed	1 523 157	1 523 157		
Ebatõenäoliselt laekuvad toetuse tagasimaksed	-16 340	-16 340		
Toetuste tagasinõuded	26 619	22 159	4 460	
Kinnipidamised töötasudest	135	135		
Nõuded toetuste ja siirete eest	414 252	414 252		
Tagatisdeposiit	11 866		11 866	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 979 139	1 962 813	16 326	
	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	17	17		
Muud nõuded	4 454	4 454		
Intressinõuded	4 454	4 454		
Ettemaksed	22 807	22 807		
Tulevaste perioodide kulud	22 807	22 807		
Ebatõenäoliselt laekuvad toetuse tagasimaksed	-6 870	-6 870		
Toetuse tagasimaksed	13 437	13 437		
Kinnipidamised töötasudest	199	199		
Nõuded toetuste ja siirete eest	571 661	571 661		
Ettemaksed	998 400	998 400		
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 604 105	1 604 105		

Üürilepingu sõlmimisel makstud tagatisdeposiit summas 11 866 eurot. Üürileping on sõlmitud 5 aastaks.

Seisuga 31.12.2012 on nõuded toetuste ja siirete eest summas 414 252 eurot, Kultuuriministeeriumile (Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise fond), (31.12.2011 571 661, Kultuuriministeerium 566 615 eurot ja Sihtasutus Innove 5 046)

Muud lühiajalised nõuded koosnevad toetuse tagasimaksmise nõudest summas 26 619, tagasinõuded on esitatud 5 asutusele (31.12.2011 13 437).

Ebatõenäoliselt laekuvaks toetuse tagasimaksiks kantud 2 nõuet summas 16 340 (31.12.2011 6 870)

Ettemakstud toetuslepinguid on kajastatud summas 1 434 496 (31.12.2011 986 323) ja teenuste lepinguid summas 88 661 (31.12.2011 12 077) eurot.

Toetus- ja teenuste lepingute ettemaksete suurim summa on EIF programmi lepingud 1 082 369 eurot.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2012		31.12.2011	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		15 492		11 446
Erisoodustuse tulumaks		369		126
Sotsiaalmaks		27 729		20 603
Kohustuslik kogumispension		1 294		656
Töötuskindlustusmaksed		3 258		2 307
Ettemaksukonto jääk	14		17	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14	48 142	17	35 138

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

			Kokku
	Ehitised	Masinad ja seadmed	
31.12.2010			
Soetusmaksumus	167 654	4 761	172 415
Akumuleeritud kulum	-86 621	-952	-87 573
Jääkmaksumus	81 033	3 809	84 842
Amortisatsioonikulu	-41 913	-953	-42 866
31.12.2011			
Soetusmaksumus	167 654	4 761	172 415
Akumuleeritud kulum	-128 534	-1 905	-130 439
Jääkmaksumus	39 120	2 856	41 976
Amortisatsioonikulu	-39 120	-952	-40 072
31.12.2012			
Soetusmaksumus		4 761	4 761
Akumuleeritud kulum		-2 857	-2 857
Jääkmaksumus		1 904	1 904

Põhivarana arvel server IBM X3500.

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2010		
Soetusmaksumus	140 178	140 178
Akumuleeritud kulum	-48 383	-48 383
Jääkmaksumus	91 795	91 795
Amortisatsioonikulu	-31 715	-31 715
31.12.2011		
Soetusmaksumus	140 178	140 178
Akumuleeritud kulum	-80 098	-80 098
Jääkmaksumus	60 080	60 080
Ostud ja parendused	2 465	2 465
Amortisatsioonikulu	-25 499	-25 499
31.12.2012		
Soetusmaksumus	142 643	142 643
Akumuleeritud kulum	-105 597	-105 597
Jääkmaksumus	37 046	37 046

Immateriaalse põhivarana arvel Microsoft Dynamics programm, tarkvara litsentsid ja elektroonse dokumendihalduse süsteemi platvorm.

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2012	2011
Kasutusrendikulu	104 668	96 984
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2012	31.12.2011
12 kuu jooksul	104 668	74 490
1-5 aasta jooksul	0	377

2012. a tasuti ruumide üüri, autode ja seadmete kasutusrendimakseid kokku 104 668 (2011. a 96 984) eurot. Kontoriruumide rendikulud olid 2012. a 80 595 (2011. a 73 721).

Sõiduauto kasutusrendi kulused tasuti töötajatele isikliku sõiduvahendi ametisõitudeks kasutamise eest summas 13 234 (2011. a 2707) eurot, 2011. a ei olnud eraldi välja toodud töötajatele makstud kompensatsiooni isikliku sõiduvahendi kasutamise eest. Asutuse sõiduauto oli kasutusrendis kuni 2011 aasta lõpuni).

2012. a. seadmete kasutusrent on 10 839 eurot.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksud (eurodes)

	31.12.2012	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	33 862	33 862		
Võlad töövõtjatele	13 810	13 810		
Maksuvõlad	48 142	48 142		
Kokku võlad ja ettemaksud	95 814	95 814		

	31.12.2011	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	23 820	23 820		
Võlad töövõtjatele	17 669	17 669		
Maksuvõlad	35 138	35 138		
Kokku võlad ja ettemaksud	76 627	76 627		

Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2012	2011
Stipendiumid	6 000	5 100
Immigreerujate toetus	87 352	77 991
Teenuste lepingud sh töövõtulepingud	1 552 660	1 002 992
Projektide toetuslepingud	1 083 987	1 424 377
Autasu	1 000	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	2 730 999	2 510 460

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2012	2011
Üür ja rent	93 829	91 345
Energia	4 721	5 610
Elektrienergia	2 785	3 554
Kütus	1 936	2 056
Mitmesugused bürookulud	126 965	127 716
Uurimis- ja arengukulud	2 789	1 371
Lähetuskulud	11 900	18 233
Koolituskulud	123 370	9 523
Riiklikud ja kohalikud maksud	150 415	109 787
Kulu ebatähtselt laekuvatest nõuetest	16 340	6 870
Muud	5	5 610
Kokku mitmesugused tegevuskulud	530 334	376 065

MISA töötajate koolituskulud on 21 564 eurot. Koolituskulud summas 101 806 eurot on seotud partnerite tegevustega eesti keele õppeks (sh Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Tallinna Tehnika Ülikool, Eesti Maaülikool).

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2012	2011
Palgakulu	568 674	553 644
Sotsiaalmaksud	189 115	181 248
Muud	4 313	0
Kokku tööjõukulud	762 102	734 892
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	43	37

2012 aastal on tööjõukuludesse ja töötajate keskmise arvu arvestamisel sisse arvestatud ka nõukogu liikmed, mida ei olnud arvesse võetud 2011 aastal.

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2012	31.12.2011
Füüsilisest isikust liikmete arv	11	12
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2012	2011
Arvestatud tasu	41 978	56 250

Seotud osapoolteks loetakse tehingupartnereid, kelle üle omatakse kontrolli või olulist mõju.

Sihtasutuse tegevust kavandab, teostab järelevalvet selle tegevuse üle ja juhtimist korraldab vastavalt põhikirjale sihtasutuse nõukogu. 2012 aastal oli nõukogu 8 liikmeline.

Sihtasutuse nõukogu esimeheks valisid nõukogu liikmed tagasi eelmise nõukogu esimehe. Nõukogu juurde on moodustatud 3-liikmeline auditikomitee. Sihtasutust juhib juhatuse liige.

2012 aastal seotud osapoolte vahel omavahelisi tehinguid ei toimunud.

Lisa 13 Sündmused pärast bilansipäeva

2012. aasta II poolaastal algasid mitmekultuurilise hariduse üksuses ettevalmistused formaalhariduslike tegevuste üleandmiseks Sihtasutusele Innove. Ümberkorraldused said alguse haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo augustis 2012 kultuuriminister Rein Langile tehtud ettepanekust viia formaalharidussüsteemiga seotud tegevused, mis siiani on läbi viidud Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuses Meie Inimesed Sihtasutusse Innove. Eestis on ühtne haridussüsteem, millesse kuuluvad nii vene- kui eesti õppekeelelega koolid ning ministeeriumi hinnangul on kasulik koondada haridustegevused ühtsesse struktuuri ehk Sihtasutusse Innove. Kokkuleppe kohaselt liikusidki MISA kaudu juhitud keelekümblustegevused alates 1. jaanuarist 2013 Sihtasutusse Innove. Seni MISA-s keelekümblusprogrammi koordineerinud eksperdid jätkavad tööd Innoves. Kokku läks Sihtasutus Innovesse kaheksa inimest. Haridus- ja Teadusministeerium on kinnitanud, et seni MISA vastutusalas olevad tegevused jätkuvad ning lõimumiskavaga võetud kohustused täidetakse. Seoses tegevuste vähendamisega tuli MISAs koondada mõned ametikohad. Koondati neli töökohta tugiüksusest: ühe finantsspetsialisti, ühe raamatupidaja, IT halduri ja kommunikatsioonijuhi, lisaks kahe koordinaatori töökohad mitmekultuurilise hariduse üksusest. Hinnanguline finantsmõju 2013 aasta tulemile on 34 658 eurot. Nende kulude katteks on pikendatud Haridus- ja Teadusministeeriumi 2012 riigieelarvelise eraldise lepingut 2013 aasta lõpuni.

Uus nõukogu koosseis määrati kultuuriministri käskkirjaga 14.02.2013 nr 55: alates 1. veebruarist kutsuti nõukogust tagasi Laine Randjärv, Anne-Ly Reimaa, Irene Käosaar, Ruth Annus ja Vitali Gaitšonok. Uueks kolmeaastaseks tähtjaks määrati Mart Nutt ja uuteks nõukogu liikmeteks Marlen Piskunov, Eldar Efendijev ja Deniss Boroditš. Uues koosseisus on kuus liiget eelmise kaheksa asemel. 26. veebruaril otsustas nõukogu lõpetada auditikomitee tegevuse.

MISA on kolinud uude asukohta Lõõtsa 2A.

Sihtasutusel oli 5. novembril 2007 AS Mestron Grupiga allkirjastatud äriruumi üürileping Liimi 1 paiknevate ruumide üürimiseks kuni 31. detsembrini 2012. Üüritava pinda oli kokku 796 ruutmeetrit. Augustikuu keskel teavitas HTM kavandatavatest muudatustest koondada kõik üldharidusega seonduvad tegevused Sihtasutusse Innove, mis tõi endaga kaasa töötajate arvu vähenemise ja üüripinna vajaduse vähenemise. Olles eelnevalt põhjalikult analüüsinud üürituru võimalusi ja hinnanud saabunud pakkumisi pindadele, jõudis MISA uue üürilepingu sõlmimiseni AS Technopolis Ülemistega. Uus aadress on Lõõtsa tänav 2A, ruumid paiknevad VIII korrusel ja ruumide suurus on 412 ruutmeetrit. Uus leping on tähtjaline, kehtib ruumide üleandmisest 5 aastat. Üleandmine toimus 20. detsembril, MISA töötajad alustasid tööd aadressil Lõõtsa tänav 2A 2. jaanuarist 2013.

Lisa 14 Sihtotstarbelise tasud, annetused, toetused

Aasta	2012	2011
Saadud toetused	2 619 966	2 059 841
Sihtfinantseerimisega seotud kohustused	59 122	106 494
Muud kohustused	20 596	42
KOKKU:	2 699 684	2 166 377

2012 aastal muud kohustused on EIF AP2009 mitteabikõlblikud kulud.

Saldod seisuga 31.12.2012

Rahastaja	Programm	31.12.2012	Saadud	Kasutatud	31.12.2011
ESF (SA Innove)	Keeleõppe arendamine 2011-2013	234 654	943 167	1 002 828	294 798
Kultuuriministeerium	Riigieelarvelised vahendid koos EIF programmiga	1 285 798	2 511 304	1 821 778	748 635
Haridus- ja Teadusministeerium	Riigieelarvelised vahendid	1 053 226	1 308 630	1 134 337	1 006 419
EL (Hispaania)	7 RP	33 835	36 342	12 494	9 988
Rahvusvaheline	Interreg	12 452	44 543	32 092	0
	KOKKU:	2 619 965	4 843 986	4 003 529	2 059 841

2012 kandsime rahastamislepingute kasutamata jäägi tagasi summas 127 969, sh Haridus-ja Teadusministeeriumile 127 487, ESF (SA Innove) 482.

2012 aastal vähenes nõue Kultuuriministeeriumi vastu summas 152 362. Nõude vähenemine seoses EIF AP 2007 ja EIF AP 2008 laekumisega. Nõudena arvesse võetud lõpparuande alusel EIF AP 2009 ja EIF AP 2010 saamata summad.

Saldod seisuga 31.12.2011

Rahastaja	Programm	31.12.2011	Saadud	Kasutatud	31.12.2010
ESF (SA Innove)	Keeleõppe arendamine 2011-2013	294 798	841 405	551 083	51 968
Kultuuriministeerium	Riigieelarvelised vahendid koos EIF programmiga	748 635	2 231 401	1 991 068	508 302
Haridus- ja Teadusministeerium	Riigieelarvelised vahendid	1 006 419	1 212 503	1 056 623	850 540
EL (Hispaania)	7 RP	9 988	32 632	22 644	0
	KOKKU:	2 059 841	4 317 941	3 621 417	1 410 810

Lisa 15 Bilansivälised kohustused ja nõuded

Tulenevalt Riigi Raamatupidamise üldeeskirjast kajastatakse toetuse andmiseks võetud kohustusi bilansiväliste kohustustena. 2012. a lõpuks oli bilansiväliste kohustuste jääk (maksmata lepingulised kohustused) summas 2 652 992 eurot, 2011. aastal 1 750 564 eurot, mis jaguneb rahastajate vahel alljärgnevalt:

Kohustused			
Rahastaja	Programm	31.12.2012	31.12.2011
Haridus- ja Teadusministeerium	riigieelarveline eraldis " Eesti Lõimumiskava 2008-2013" rakendamiseks	201 139	104 676
Kultuuriministeerium	riigieelarveline eraldis " Eesti Lõimumiskava 2008-2013" rakendamiseks	2 441 293	1 259 358
ESF (SA Innove)	"Keeleõppe arendamine aastatel 2011-2013"	10 560	386 530
		2 652 992	1 750 564

Tulenevalt Riigi Raamatupidamise üldeeskirjast kajastatakse toetuse nõuded bilansivälise nõudena.

Nõuded			
Rahastaja	Programm	31.12.2012	31.12.2011
ESF (SA Innove)	"Keeleõppe arendamine 2011-2013"	860 181	1 768 775
		860 181	1 768 775

Lisa 16 Tingimuslikud kohustused

EIF AP 2008 abikõlbmatud kulud kandis MISA 2012 aastal Kultuuriministeeriumi ja MISA vahelise eraldise lepingute nr 64/845 ja 64/691 vahenditest. Raamatupidamislikult kajastati Kreedid EIF mitteabikõlblik kulu ja Deebet kulu (riigieelarveline eraldis abikõlbmatute kulude katteks).

EIF AP 2009 abikõlbmatud kulud on kajastatud 2012 aasta aruandes summas 45 530 eurot, sh MISA tagasinõude kohustus 20 596 eurot ja toetuse saajatele esitatud tagasinõuded summas 24 933, millest 14 248 on laekunud.

Eelmiste perioodide kogemuse põhjal on mitteabikõlblikest kuludest tulenevate potentsiaalsete tagasinõuete suurus kuni 74 000 eurot. Juhtkonna hinnangul on alates 2011 aastast rakendatud täiustatud kulude aktsepteerimise protseduure ja põhimõtteid. Sellest tulenevalt on juhatus seisukohal, et sellise kulu tekkimine on ebatõenäoline ning vastavat eraldist ei ole moodustatud.